

Verksamhetsberättelse (ca 3 sidor till årsredovisning)

Socialnämnden

Ordförande: Maritza Villanueva Contreras
Förvaltningschef: Sara Grape Junkka

Ansvarsområde

Socialnämnden ansvarar för äldreomsorg, hälso- och sjukvård, omsorg om funktionshindrade, individ och familjeomsorg, familjerådgivning, EKB, arbetsmarknad och integration.

Socialnämnden anger mål, inriktning, riktlinjer, kvalitetsprogram samt beslutar om delegering för socialtjänsten. Socialnämnden beslutar även i ärenden av principiell betydelse samt ärenden som enligt lag skall beslutas av socialnämnd. Allt handlande utgår alltid från kommunens Vision samt Socialnämndens reglemente. Socialnämnden har uppföljningsansvar som regleras i Lednings- och kvalitetssystem och initierar utveckling och förändring av verksamheten. Beredning av ärenden till Socialnämnd sker i organ som består av ordförande, vice ordförande samt representant från oppositionen.

Socialtjänstens verksamhet utövas huvudsakligen genom myndighetsutövning. Verksamheten styrs bland annat av kommunallagen, förvaltningslagen offentlighets- och sekretesslagen, socialtjänstlagen, hälso- och sjukvårdslagen, lagen om stöd och service, lagen med särskilda bestämmelser om vård av unga, föräldrabalken, lagen om vård av missbrukare i vissa fall och arbetsmiljölagen. Dessutom styr tillämpliga delar av FN:s barnkonvention.

Årets verksamhet

Årets verksamhet

Socialförvaltningens verksamhet har påverkats kraftigt under stora delar av 2020 av Coronapandemin. Alla verksamheter har påverkats men inom stöd, vård och omsorg har påverkan varit störst. Prioritering har varit att hantera pandemin och till följd av det har det mesta utvecklingsarbetet inte kunnat genomföras enligt plan. Chefer och medarbetare har fått ställa om och högsta prioritet har varit att hantera pandemin. Inom socialförvaltningen finns många av riskgrupperna för pandemin och mycket arbetstid har lagts på att förhindra smittspridning, information, kommunikation och hantera oro och nya frågeställningar från brukare, anhöriga och personal.

Gemensamt och nämnd

Socialnämnden har fortsatt med det arbets sätt som infördes 2019, med uppdelning av nämndssammanträdet, med informationsärenden först, sedan gruppmöte och avslutas med beslutsmöte.

I april anställdes utvecklingsledare med huvuduppdrag att arbeta med ledning och styrning på förvaltningen. Utvecklingsledaren har under året initierat och lett arbete med avvikelshantering på förvaltningen.

Under våren togs en digitaliseringsstrategi för förvaltningen fram och förvaltningen har löpande arbetet med nya e-tjänster och övergång från ProCapita till LifeCare.

HR har lett arbetet med att ta fram en förvaltningsgemensam kompetensförsörjningsstrategi. Förvaltningen ingår i det länsövergripande och socialfondsfinansierade projektet Hållbart arbetsliv Västernorrland (HAV), projektet syftar till att tillhandahålla kompetenshöjande insatser för vård- och omsorgspersonal. Projektets kompetensutvecklingsinsatser ska ta sin utgångspunkt från det målgruppen själv beskriver som värdefullt för dem med syftet att minska teknikstress, sjukfrånvaro och dålig psykosocial arbetsmiljö.

Förvaltningen har medverkat i förarbetet för det länsgemensamma utvecklingsarbetet kring en god och nära vård i Västernorrland.

Stöd, vård och omsorg

Stöd vård och omsorg har sedan mars 2020 fokuserat alla sin verksamhet på att skydda riskgrupperna, förhindra smittspridning och säkra personalbemanningen. Under hösten beviljades statsbidrag till Äldreomsorgslyftet och 14 medarbetare har fått möjlighet att studera på halvtid och arbeta på halvtid.

Hemtjänst

I maj startades en Covid-enhet för att Covidsjuka i ordinärt boende som hade behov skulle få möjlighet till personal dygnet runt. Under sommaren pausades verksamheten men Covid-enheten öppnade igen under november månad.

Hemtjänsten ligger på 90 % nöjdhet i årets brukarundersökning, trygghet har ökat från 85 % till 92 %, förtroende ligger på 93 % (svag ökning från föregående år) och bemötande har ökat från 95 % till 97 %.

Under 2020 såg vi under våren en tendens till att brukare med endast serviceinsatser avstod från sina insatser på grund av att de tillhörde riskgrupp. Under hösten har vi sett en ökning av hemtjänsttimmar igen. Då väntetiderna för att få permanent boende ökat under hösten har det inneburit en ökad belastning på hemtjänsten. Behov av extra personal kulminerade under december månad med 8 extra personal på dagtid och 6 extrapersonal på kvällstid samt även utökning med en personal i nattpatrullen. Hemtjänstpersonalen har haft en mycket tuff arbetssituation under året då skyddsutrustning använts hos alla brukare i nära omvårdnadsarbete.

Vi ser en fortsatt ökning av antalet besök/dygn av hemtjänstpersonalen. Från januari 2020 till januari 2021 har antalet besök ökat med 14 %. Ytterligare en konsekvens av pandemin är att dagvården för äldre har stängts.

Vård- och omsorgsboende

I januari minskades boendeplatser på SÄBO med 7 platser, ett av nämnden beslutade effektiviseringar i verksamheten. Övriga effektiviseringar på verksamheten pausades av socialnämnden på grund av att de planerade effektiviseringarna inte var möjliga att genomföra i pandemin.

Den årliga brukarundersökningen visar på 70 % nöjdhet bland brukarna på vård- och omsorgsboende, bemötande ligger på 90 %, trygghet på 85 % (svag ökning för föregående år) och förtroende på knappt 80 % (svag minskning från föregående år)

Under 2020 har alla beslut gällande permanent vård- och omsorgsboende utom ett kunnat verkställas. Men från november har behovet och även kön till boende ökat och detta kan framåt leda till att boendebeslut ej kommer kunna verkställas i tid. En av orsakerna till att väntetiden till permanent plats på vård och omsorgsboende är att andelen lediga platser under 2020 var 17 % lägre än 2019, 62 platser 2020 jämfört med 2019 75 platser.

Under större delen av 2020 har det varit restriktioner för närstående att besöka sin anhörige. För att minska smittspridning mellan enheterna har en tvättstuga behövt byggas på ett av boendena och konsekvensen av ombyggnationen är tre platser mindre.

Socialnämnden har uppdragit till förvaltningschef att teckna avtal med Timråbo om att ta fram ett beslutsunderlag för byggnation av Äldreomsorgscenter för att möta det framtida behovet av fler boendeplatser för äldre.

Hälso- och sjukvård

Hälso- och sjukvården har varit starkt påverkad av pandemin. Mycket tid har lagts på nya rutiner, information och kommunikation. I början av pandemin ägnades mycket tid till skyddsutrustning, att få tag på tillräcklig och godkänd skyddsutrustning. Sjuksköterskorna har fått utökade arbetsuppgifter under pandemin och har bemannats upp på jourtid. Utmaningen i pandemin har lett till ett stort antal samverkansmöten med bland annat primärvård, vårdhygien och övriga kommuner. MAS-funktionen har varit hårt belastad och kompetensen även efterfrågats av andra delar i kommunen, från maj månad har verksamheten haft en biträdande MAS på 50 %. Under december månad påbörjades planering för vaccinationer av prioriterade grupper på vård och omsorgsboende och hemtjänst, samt vård och omsorgspersonal inom Äldreomsorgen.

TUFF (träning, utbildning, fallförebyggande) -projektet för äldre har ställts in då det inte har gått att ha fysiskt träffar med målgruppen.

LSS

Inom LSS-området har antalet ansökningar och gynnande beslut om bostad med särskild service ökat under 2020 mot tidigare år. Det har medfört platsbrist, verkställighetstider har inte kunnat hållas vilket föranlett behov av att köpa boendeplatser externt. Genomlysning av kommande framtida behov av bostäder med särskild service har genomförts under året vilket påvisar att behovet även fortsättningsvis kommande år riskerar att öka.

Daglig verksamhet har påverkats i hög utsträckning av restriktionerna för att förhindra spridning av Covid-19. Verksamheten har i stor utsträckning planerats om och bedrivits ute i kommunens grupp-

och serviceboenden istället. Verksamheten fick under vår/försommar samt jul/nyår fördela personalresurser till hemtjänst för att hjälpa till att täcka upp den stora frånvaro Covid-19 medfört.

Daglig verksamhet LSS har de senaste åren brottats med för små lokaler och beslut har under 2020 fattats om flytt till nya ändamålsenliga lokaler. Planering för flytt av hela verksamheten till Kottgränd 6 i februari 2021 har färdigställts.

Under året har även daglig verksamhet LSS övertagit driften av caféet i kommunhuset och en ny grupp för daglig verksamhet, Servicegruppen, startades upp. I verksamheten ingår att delta i arbetet med caféet men även andra uppdrag i kommunhuset har tillkommit vilket ses som positivt.

Handläggningsenheten

Handläggningsenheten har under året påverkats av restriktionerna utifrån Covid-19 vilket medfört behov av distansarbete. Ett omställningsarbete för detta har krävts då normalläget innebär att samtliga arbetar på plats. Team-träffarna som är en viktig del i arbetet tillsammans med enhetschefer, omvårdnadspersonal och legitimerad personal har fått ställas om och utföras digitalt.

Initialt under våren medförde Covid-19 att antalet nya ansökningar om hemtjänst och vård- och omsorgsboende minskade och verksamhetens uppfattning är att en oro för smitta bidrog till denna minskning. Tydligt är dock att ett uppdämt behov funnits då antalet ansökningar ökat under hösten vilket innebär ökade volymer både beträffande beviljade timmar i hemtjänsten samt i antalet boendebeslut.

Under året har även det kraftigt ökade behovet av omvårdnadspersonal i äldreomsorgen medfört att 2 personal från handläggningsenheten under en period tillfälligt placerats om till vård- och omsorgsboende. Resursminskningen det innebar medförde något längre handläggningstider men var hanterbart inom befintliga tidsramar.

Avgiftshandläggarna har under året utvärderat avgifterna gällande de delar som berör matdistribution samt HSL-insatser till personer fyllda 85 år, vilket resulterade i beslut av kommunfullmäktige om förändrad taxa.

Anhörigcenters verksamhet har påverkats av pandemin och inga gruppaktiviteter har hållits samt de flesta anhörigsamtal har utförts digitalt.

Personliga ombud har bedrivit sin verksamhet enligt plan men med minskade personliga möten.

IFO

Under året har arbetet med att ta fram en Verksamhetsstrategi för individ och familjeomsorgen genomförts. Denna strategi syftar till att ge arbetet inom IFO en samsyn kring uppdraget samt en teoretisk grund för enheterna att ta avstamp i. Idén till en verksamhetsstrategi är en vidareutveckling av tanken med en placeringsstrategi som skulle hålla ner kostnader för externa placeringar. Genom ett systemiskt synsätt ska arbetet inom IFO syfta till att stärka klientens egna förmågor och nätverk inom alla enheter för att på så vis kunna ge optimala insatser lokalt och nära klienten. Verksamhetsstrategin har sin grund i portalparagrafen SoL samt kommunens nya styrmodell.

Implementeringsarbetet påbörjades vid en digital medarbetardag i december och kommer att pågå under hela 2021.

Från 1 januari 2020 ingår ansvaret för kommunens arbetsmarknadsenhet samt integration under IFO. I och med sammanslagningen av de två verksamhetsområdena sågs en möjlig effektivisering om 4.3 mkr vilket också har verkställts under året. Inom arbetsmarknad låg ett avtal med Samhall om bemannade tjänster. Avtalet sågs över och sades upp. Medel från avtalet fördelades ut till förvaltningar som tog del av avtalet.

I och med sammanslagningen har en ny process arbetats fram som fått namnet ”*vägen till egen försörjning*”. Där ingår alla enheter inom IFO som arbetar med klienter som på något sätt behöver stöd att nå en egen varaktig försörjning, men även vuxenutbildningen, Arbetsförmedlingen och näringslivet har delar i processen. Från kommunfullmäktige kom ett uppdrag om att ta fram ett lokalt jobbspår vilket behandlades tillsammans med uppdraget från Delegationen unga och nyanlända till arbete där kommunen tillsammans med Arbetsförmedlingen och kommunerna i Ånge, Härnösand, Sundsvall och Kramfors tecknat en överenskommelse om lokala jobbspår i varje kommun. Timrå Kommun har ett lokalt jobbspår som servicevärd med tre olika inriktningar: vård och omsorg, barn och fritid samt service och handel.

Enheten för ekonomiskt bistånd har fortsatt sitt deltagande i SKRs projekt att bryta långvarigt behov av försörjningsstöd. Ett arbete som fallit väl ut och Timrå Kommun är utvald att som en av få kommuner i projektet får hålla seminarium om lyckat arbete med målgruppen. I och med detta visade försörjningsstöd ett bättre resultat än budget och vi kan inför 2021 följa vår plan för en budget i balans genom att sänka försörjningsstödet.

Ansvaret för ferieungdomar ligger sedan sammanslagningen under IFO. I och med pandemin var det oklart om vi skulle kunna genomföra arbetet med ferieungdomar då den stora arbetsgivaren Stöd, vård och omsorg inte kunde ta emot ungdomarna. I samverkan med kultur och teknik hittades då en lösning om mobila team som åkte runt i kommunen och skötte grönytor osv. vilket gjorde att vi kunde erbjuda ca 200 ungdomar feriearbete trots pandemin. Ett likande upplägg planeras inför 2021.

Avseende placeringar har vi under året sett bra resultat i arbetet med hemmaplanslösningar inom enheten för barn och familj. Antalet institutionsplaceringar sjunker till förmån för användandet av öppenvård, familjehem samt förstärkt familjehemsvård. Under 2020 gjordes ingen placering vid SiS från enheten för barn och familj vilket går i linje med den plan som lades inför året för att ge en bättre vård och hålla nere kostnader för externa placeringar.

Arbetet med en egen öppenvård inom vuxensidan har pågått under året men är påverkad av pandemin när det kommer till att öppna det egna stödboendet. Antalet unga missbrukare med destruktivt missbruk har under året varit högt, något som också återspeglas i resten av länet. Det är en kostnadsdrivande målgrupp då vi vid tvångsvård enligt LVM är hänvisade till att använda oss av SiS. SiS är en statlig myndighet och sätter sina priser utan möjlighet till förhandling. Där visar verksamheten ett underskott ekonomiskt för 2020. Planen inför 2021 är att lägga fokus på uppsökande arbete i den målgruppen för att tidigare upptäcka och kunna jobba motiverande. Ett arbete där också barn och utbildningsförvaltningen deltar då tidig upptäckt är av stor vikt för att kunna bryta ett accelererande missbruk.

Jämförelsetal för nämndens verksamhet

	2020	2019	2018
Antal boende vård och omsorgsboenden	185	199	209
Antal verkställda hemtjänsttimmar per månad	13 900	14220	13754
Antal boende LSS	44	42	40
Antal brukare personlig assistans (LSS-SFB)	7/26	7/27	8/31
Antal placerade barn och unga (Fam.hem-HVB exkl. EKB)	44	44	39
antal hushåll försörjningsstöd	231	247	224

Uppföljning av privata utförare

Enligt socialnämndens plan för uppföljning av privata utförare för mandatperioden avgränsas uppföljningen till avtal tecknade med en leverantör av konsulentstödda familjehem årligen. Där avtal har tecknats efter 2019-02-25 då ”Program för uppföljning och insyn av verksamhet som utförs av privata utförare” antogs av Kommunfullmäktige. Uppföljning ska enligt planen ske innan årsbokslut.

Metod

Utsedd tjänsteperson har med hjälp av avtalscontroller tagit fram uppgifter om vilken/vilka leverantörer som använts under 2020, fem leverantörer hade använts. Därefter gjordes ett slumpmässigt urval av en leverantör. Nedanstående frågor besvarades sedan av enhetschef och/eller socialsekreterare som haft kontakt med aktuell leverantör.

Frågeställningar

1. Leverantör: Formea Care AB, avtal tecknat 2020-04-06
2. Kostnader, har kostnaderna överensstämmt med avtalet eller har några ytterligare kostnader uppstått? Kostnaden överensstämmer med avtalet, inga extra kostnader har tillkommit.
3. Innehåll, har leverantören levererat vad vi avtalat om och motsvarar det nämndens förväntningar om god kvalitet på de insatser vi erbjuder? Leverantören har levererat vad vi avtalat om och bedöms hålla mycket god kvalitet. De ger våra familjehem utbildning, handledning både individuellt och med andra familjehem. De håller ansvarig socialsekreterare väl informerad om hur vården utvecklas.
4. Helhet, hur har leverantören varit att samarbeta med? Leverantören är och har varit mycket bra att samarbeta med.

Ekonomi

Driftredovisning

Resultaträkning (tkr)	Budget 2020	Utfall 2020	Avvikelse 2020	Utfall 2019
Verksamhetens intäkter (+)	79 395	101 097	21 701	88 043
Verksamhetens kostnader (-)	-528 775	-547 883	-19 108	-523 228
Verksamhetens nettokostnader	-449 380	-446 786	2 593	-435 185

Driftredovisning - Kommentarer/Analys

Socialnämnden redovisar i årsbokslutet ett överskott på 2,6 mnkr. I resultatet har det redovisats kostnader som kan hänvisas till pandemin på -17,1 mnkr. Kostnader relaterade till Covid -19 har återsökts från Socialstyrelsen i augusti och beslutade intäkter uppgår till 9,7 mnkr. Intäkter för ersättning av sjuklönekostnader redovisats med 5,5 mnkr.

Vård och omsorg.

LSS: Verksamheten redovisar ett överskott på 1,5 mnkr. På grund av pandemin så har aktiviteten på Daglig verksamhet LSS varit begränsad med lägre bemanning, samtidigt som andra verksamheter haft behov av förstärkt bemanning. Personal har därför kunnat förflyttas till andra verksamheter. Verksamheterna för avlösare, ledsagare samt kontaktperson har haft ett minskat antal ärenden.

Hemtjänsten har under perioden haft en ansträngd situation. Covidenhet, behov av extrapersonal för att kunna verkställa alla insatser samt att mycket resurser har gått till att skola in och introducera nya vikarier. Övertids- och vikariekostnader har varit betydligt högre än föregående år. Hemtjänsten redovisar totalt ett underskott på -3,9 mnkr

För **Särskilt boende** har det under perioden varit stort behov av extrapersonal på de enheter som haft brukare med misstänkt eller konstaterad smitta. Kostnaderna för övertid är därigenom också markant högre jämfört med 2019. Hyresintäkterna har varit lägre då vi under en lång period hade inflyttningsstopp på en enhet för Särskilt boende. Särskilt boende redovisar totalt inklusive Korttidsenheten ett underskott på -6,5 mnkr.

Dagvårdens verksamhet har varit stängd från och med april, personalen har arbetat som omvårdnadspersonal inom vård och omsorgsboende under perioden. Verksamheten redovisar ett överskott på 0,9 mnkr

HSL: Covidrelaterade kostnader belastar resultatet med -8,5 mnkr varav -6,9 mnkr avser material som skyddsutrustning för personal. Bidragsintäkter som kan hänföras till återsökta kostnader för Covid -19 samt ersättning för sjuklönekostnader uppgår till 5,8 mnkr, vilket ger en nettokostnad på 2,7 mnkr. På grund av ett mycket ansträngt läge och behov av extra sjuksköterskeresurser har hysjuksköterskor använts, främst under perioden mars-december till en kostnad på 2,8 mnkr. Resultatet visar ett underskott på -4,5 mnkr.

Individ och familjeomsorg: Verksamheten redovisar ett överskott på 3,8 mnkr. Försörjningsstöd samt placeringar SiS och konsulentstödda familjehem för barn och unga har gått bättre än planerat

med 4,1 mnkr. Placeringar HVB privata utförare samt placeringar i familjehem i egen regi redovisar ett underskott på -3,2 mnkr.

Placeringar vid SiS för vuxna missbrukare visar ett negativt resultat på -2,1 mnkr. Intäkter som inte varit budgeterade har kommit i form av riktade statsbidrag till bland annat arbetet mot Psykisk hälsa samt Våld i när relation.

För **Socialpsykiatri** visar personalkostnaderna ett positivt resultat utifrån att daglig sysselsättning har hållit stängt samt att det funnits vakanser. Under perioden har det varit färre externa placeringar än budgeterat. Bidrag för återsökta kostnader från Migrationsverket bidrar också till överskottet som uppgår till 3,7 mnkr.

Arbetsmarknadsenheten redovisar ett överskott på 1,5 mnkr. En bidragande orsak till överskottet är ersättning av sjuklönekostnader kopplade till pandemin som uppgår till 0,8 mnkr. Resterande del av överskottet kan hänföras till omorganisation som inneburit färre anställda med lägre personalkostnad som följd.

Ledning och Stödverksamhet redovisar ett överskott på 2,5 mnkr. Kostnaderna för intern IT är 1,0 mnkr lägre än budgeterat. Förändring av semesterlöneskuld ger en resultat effekt på -0,6 mnkr medan övriga personalkostnader är 1,0 mnkr lägre än budgeterat.

Investeringsredovisning

Investering (tkr)	Budget 2020	Utfall 2020	Avvikelse 2020
Inventarier	5 000	1 640	3 360
Verksamhetsanpassning AME	3 060	5 272	-2 212
Summa investeringar	8 060	6 912	1 148

Investeringar - Kommentarer/Analys

Ombyggnation för lokaler AME har överskridit budget med 2,2 mnkr. Det totala investeringarna understiger ändå årets investeringsbudget med 1,1 mnkr.